

انتشار مقاله تحلیل و بررسی احکام مربوط به زنان از منظر فقه شیعه

مقاله «تحلیل و بررسی احکام مربوط به زنان از منظر فقه شیعه» به قلم مهدی رهبر در شماره 21 فصلنامه بانوان شیعه، منتشر شد.

چکیده: مقاله #171؛ تحلیل و بررسی احکام مربوط به زنان از منظر فقه شیعه؛ به قلم مهدی رهبر در شماره 21 فصلنامه بانوان شیعه، منتشر شد.

به گزارش شبکه اجتهاد، خداوند بر اساس حکمت بالغه خود، زن و مرد را از گوهری واحد خلق کرد و در بسیاری از جهات طبیعی و غریزی بین آن دو تفاوت‌هایی قرار داد. این تفاوت‌ها باعث شد که حقوق و تکالیف زن و مرد در موارد متعددی یکسان نباشد. به باور نویسندگان زن در فقه اسلامی علاوه بر احکام مشترک، دارای احکام ویژه و اختصاصی برای خود است. تفاوت احکام زن و مرد در مواردی موجب بروز شبهاتی در حوزه عدالت در تشریح احکام شده که بر فقهای عظام است به نحو مناسب در صدد رفع این شبهات برآیند. و این عدم تشابه و اختلاف، نه موجب امتیاز یکی است و نه دلیل نقص دیگری بلکه تداوم حیات بشر و نیاز زندگی اجتماعی طبیعت زن و مرد را ناهمگون کرده است.

نگانده معتقد است که اسلام دینی است فطری و همساز با طبیعت و سرشت انسان، در برنامه‌های که برای هدایت و کمال انسان ارائه می‌دهد، تفاوت‌های موجود را در نظر دارد. تفاوت‌های بین زن و مرد در برخی از دستورات و تعالیم اسلامی از همین جا نشأت می‌گیرد. مسلماً اگر تفاوت‌های طبیعی و اجتماعی منافاتی با تساوی ارزش زن و مرد ندارد، تفاوت در احکام شرعی نیز منافات با تساوی ارزش اجتماعی و معنوی زن و مرد ندارد.

به اعتقاد نویسندگان، قرآن کریم پیام‌ها و دستورهای خود را گاه با واژه‌هایی فراگیر مانند انسان بنی آدم و الناس بیان می‌کند. این واژه بر نوع بشر، بی‌هیچ تمایز و تشخیص بین زن و مرد اطلاق می‌شوند و گاه به صراحت هر دو را کنار هم قرار داده و مورد خطاب خویش قرار می‌دهد. برای نمونه می‌فرماید: #171؛ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ؛ هر کس از مرد یا زن کار شایسته کند و مؤمن باشد قطعاً او را با زندگی پاکیزه‌ای حیات [حقیقی] بخشیم و مسلماً به آنان بهتر از آنچه انجام می‌دادند پاداش خواهیم داد؛

به باور مؤلف با توجه به پیشرفت علم و فناوری جوامع بشری و اینکه زن در بسیاری از موقعیت‌ها و جایگاه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و غیره همسان مردان انجام وظیفه می‌کنند و با لحاظ این‌که بسیاری از احکام مربوط به زنان بر اساس جایگاه اجتماعی آنان وضع شده در اندیشه برخی این شبهه خطور می‌کند که چرا زن و مرد در بخشی از احکام شرعی با هم متفاوت‌اند؟ وی در پایان می‌افزاید: ما معتقدیم بسیاری از احکام مربوط به زنان از احکام مستنبطه هستند و بسیاری از آن‌ها در گذر زمان دچار تغییر و تحول می‌شوند. از این‌رو، بر مجتهدان گران‌قدر لازم است با تجدید نظر در این احکام و روی آوردن به اجتهاد کارآمد و مبانی فقه پویا، احکامی متناسب با شرایط و جایگاه زنان امروزی ارائه داده و بدین ترتیب، ریشه شبهان را از اساس برکنند. مقاله #171؛ تحلیل و بررسی احکام مربوط به زنان از منظر فقه شیعه؛ به قلم مهدی رهبر در شماره 21 فصلنامه بانوان شیعه، به صاحب امتیازی مؤسسه شیعه‌شناسی و مدیرمسئولی محمود تقی‌زاده دآوری منتشر شد.